

Ur *Den Kommunistiska Internationalen* N:o 2 (dec 1920)

KORRESPONDENS

Brev från Italien

Italien är den stora impulsens och den gamla skepticisms land, den djupa sentimentalitetens och den beslutsamma handlingens land. Det företer stora skiljaktigheter i sina olika provinser. Norden strävar dådkraftig och självmedveten mot det nya livet; Mellanitalien går samma väg som Norden, ehuru dess ställningstagande till de politiska tilldragelserna är något olika. Mellanitalien, isynnerhet Toscana bryter av genom sin skepticism, genom den kritik, det utövar mot andra och mot sig själv, genom sin en smula epikureiska livsåskådning. Men detta neutraliseras genom det starka sinne för det praktiska, genom den förståndsklarhet och intuition, som är utmärkande för Mellanitaliens arbetare och bönder. Södern är Italiens gåtfullaste del; där slumrar många krafter, men kanske finnes där ännu mera okunnighet och fördomar; där finner klerikalismen och den tröga och slöa bourgeoisin ett tacksamt värksamhetsfält för intriger och en kommande kontrarevolution.

Men detta stora, mångskiftande Italien är nu enat i *en* känsla,, genom *en* oro, som liksom en jordbävning svåg rullar från Alperna till Sicilien och än här, än där framkallar kännbara skakningar. Det är massornas missbelåtenhet, som blir allt större, det är oviljan över det fördärvliga kriget, över det ömkliga bedrägeri, i vars maskor världsbourgeoisin har insnärjt dem. Detta är ingen övergående missbelåtenhet, vilket somliga försöker trösta sig med i detta "segerrika land"; det är massornas djupa och heliga ovilja – det allt starkare klasshatet. Denna växande ekonomiska och psykologiska kris, detta kokande hav av missnöje skall icke kunna lugnas eller stillas verken genom Nittis eller Giolittis sluga påhitt och almosor eller genom någon reformistisk Neptuns högravande tirader, icke heller genom deras (skadliga åskvigar mot bourgeoisin eller genom deras "brandtal", vilka så ofta utvisslats av proletariatet. Blott den kommunistiska revolutionens väldiga allt förtärande eld kan skapa en utväg ur detta absurda, förnuftsvidriga sakernas tillstånd.

Bourgeoisin, som har arbetat så "värksamt" bakom arbetare- och bondearméns front, medan dessa utgjöt sitt blod, bourgeoisin, som så behändigt har sugit sig fast vid halsen på det till slaktbänken drivna proletariatet, och som ända till leda, ända till uppkastning druckit sig mätt på folkets blod och lidanden, bourgeoisin, som ända till halsen badat i lögn, kynism och det fräckaste bedrägeri – denna bourgeoisin darrade och bleknade, när från Östern hördes den proletära revolutionens mullrande åska, som gav genljud i de plågade italienska proletärernas hjärtan. Hädanefter svävar damoklessvärdet över rövarbandets huvuden; deras roffade gods och deras gästabud förlorade sin bekväma ro, de skulle just till att göra sig riktigt breda, de stod just i begrepp att fylla sina Slott med rikedomar och blomster så det av proletärernas blod gödda fältet, men då reste sig i öster detta avskyvärda spöke, denna fasaväckande skräckgestalt bolsjevismen. Då måste nian i största hast uppkasta forskansningar mot denna bolsjevism, måste smutskasta och beljuga den, måste överösa den med allsköns nedrigheter, för att de italienska arbetarna antingen icke skulle varsebliva den, eller för att dess utseende måtte bli så avskräckande och osympatiskt, att den stackars arbetaren skulle rysande rygga tillbaka.

Och bourgeoisin grep sig värket an: gängar hade den mer än tillräckligt av; fala, skurkaktiga skribenter finns det många, och ännu så länge får borgaren sitt tidningspapper av proletären. Alltså kunde man genast begynna fälttåget och arbetet började, ihärdigt, organiserat och grundligt. Men vadan kom det sig, att detta fälttåg, övertygade blott dem, av vilka bourgeoisin ingenting hade att frukta arbetaren däremot hade väderkorn på något helt annat; arbetaren trodde på sin "Avanti" och glömde icke de svåra lidanden, den djupa förnedring, som han

genomgått under det långa slaktandet. Och det magiska ordet "Bolsjevism" trängde in över allt liksom en skoningslös bacill under en hemlighetsfull farsot: för några klang det såsom ett befrielsens ord, för andra lät det såsom en symbol på myteri och uppror; men det fanns ej en enda vrå i hela det fruktbara Italien, där denna sådd blev utan resultat. Förgäves höjde bourgeoisin sina hjältar till skyn, förgäves letade den alltjämt reda på nya mänsklighetens räddare – de bars den ene efter den andre till driften, innan de ens hunnit födas. Men namnen på "rövarna" och "förrädarna" – Lenin, Trotskij, Sinovjev, Liebknecht, Rosa Luxemburg och andra – gick från mun till mun; deras ord blev profetior, deras arbete blev något heligt, deras bilder hängdes upp på väggarna i de fattiga proletärhemmen ... Sådant var läget i Italien, när vapenvilan med Österrike och Tysklands slöts.

Bourgeoisin råkade i förvirring. Dess händer var ännu blodbesudlade; de samvetslöst roffade rikdomarna stack ännu alla i ögonen. Den infama lögtrafiken, skändligheten i dess hela vidd, det bedrägeri i stor skala, som förövats mot Italiens proletariat, låg ännu blottat och tydligt inför allas ögon och det blev oro i rövarnas läger: de fruktade för slaget, som skulle falla ...

Men proletariatet dröjde; det kände sin kraft, sin upprors- och hämdekraft, kraften av sitt klassmedvetande, men det väntade ännu ... väntade kanske på ett lystringsrop från sitt parti, som under hela kriget så trofast hade försvarat det. Proletariatet bidade, lugnt i det hastigt förvärvade medvetandet om sin kraft; det bidade i den säkra förvissningen, att segern icke kunde gå det ur händerna, och detta medvetande ägde det gemensamt med den bättre delen av partiet...

En endräktig strävan mot de ideal, åt vilka det Socialistiska Partiet den gången givit uttryck, och som det förkunnade, grep hela landet, antalet av nya Medlemmar till partiet och organisationerna växte med sällspord hastighet, men det avgörande ögonblicket kom icke ... Bourgeoisin fick en smula rådrum: "jaså, det var ju inte så farligt; detta förbannade odjur från Östern kan vi måhända ännu med gemensamma krafter lyckas oskadliggöra, där det hör hemma, vårt samfund av rovridare är ju ännu icke alldeles utdött; åt oss komma det till hjälp; kanske d e t skall lyckas för andra, som Rysslands bourgeoisier icke förmådde... Men för vårt kära folk, för våra arbetare och bönder finns ju ännu litet blev tillövers, som var bestämt åt de österrikiska och tyska arbetarna; nu måste man bara förstå sig på att rätt bruka det; och sedan skall vi nog åter komma i tillfälle att fira våra kalas ..."

Det inträffade nu mycket lägligt, att man också träffade på några "socialister", som långt ifrån var så förskräckliga som dessa bolsjeviker: det är förståndigt folk; de ställer inte till bråk i onödan; nu då bourgeoisin har slagit ihjäl hela världens duktigaste proletärer, kan man i lugn och ro gå till det fredliga uppbyggandet. Bourgeoisin har minsann icke skött sig så illa; detta är ju alltigenom väluppfostrade Och bildade karlar; de kan hjälpa oss att begrava de döda, att glömma krymplingarna och de ihjälpinade, kanske skall vi dela med oss litet av vårt rövade gods ... Man får lov att skaffa sig behändigt folk, som kan bli präktiga ministrar, och saken är klarerad. Man är tvungen att förespegla denna pöbel allehanda friheter och reformer men under tiden skapa en stark kungamakt, återstoden skall tiden och våra borgerliga talanger uträtta...

Att rövare och tjuvar rådslår på del viset, är alldeles logiskt, men att denna väg också beträdes av män, som tillhör Italiens Socialistiska Parti, det parti, åt vars vård folket har anförtrott sina ideal och frihetssträvanden, detta är någonting gruvligt. Herrar reformister fruktar för borgarkriget: till slut råkar man väl i slagsmål med sin egen bourgeoisier: förut, när vi förde krig, hade vi att göra med massor från Österrike och Tyskland, och dem dräpte vi med lättare samvete – vad gjorde det väl, att denne förmente "fiende" var just sådana arbetare, som vi själva?

Reformisterna förklarar ofta, att proletariatet ännu icke är moget, och att bourgeoisin alltjämt tillväxer i styrka. Men vad har n i uträttat för proletariatets styrka? Vad har *ni* uträttat till

bourgeoisins Försvagande? Ser den icke tvärtom i er sina räddare? Var höll ni hus under julioroligheterna, som i en bred och hotande våg drog fram över hela Italien, då massan väntade, att partiet skulle giva denna rörelse form och disciplin eller kanske utträta ändå större ting? *Ty möjligheten härtill förelåg då.* Ni alla kom såsom segrare till kongressen i Bologna, därför att bakom er stod proletärerens eniga och framstormande massa; ni alla anslöt er enhälligt till III. Internationalen, emedan det var massornas vilja. ...

Men sedan dess har en rundlig tid förflutit, och massorna väntar – icke slött, icke lugnt, utan upprörda, ivriga, fordrande, redo till uppror. Har väl någon enda vecka gått utan strejker, utan mord på upproriska proletärer och bönder? Människan kan vänja sig vid allt, bara hon står såsom en likgiltig åskådare, men icke, då livets värkligheter skrives med hennes blod och köpes med hennes eget skinn... Detta får Italiens Socialistiska Parti icke glömma, framförallt icke de, åt vilka partiets öde är anförtrott. Italiens proletära massor har visat sitt parti det största förtroende; de understödde och understödjer ännu i dag sitt parti i så hög grad, *som i intet annat land med undantag av Sovjetryssland.* Men ve över detta parti, om det icke förstår att uppfylla den plikt, som Italiens proletariat pålagt det. Det italienska proletariatet skall gå framom det och trampa det under fötterna.

Efter kongressen i Bologna, detta stora andliga uppsving av Italiens Socialistiska Parti, har redan en rundlig tid förflutit, och massan bidar, fordrar, blir otålig, fylles av svikna förväntningar. Kongressen i Milano har icke tillfredsställt någon. Reformisterna har rest huvudet. ”Se bara”, säger de, ”det är ju vi, som har rätt, entusiasm och okuvlighet besitter ni i mycket rikt mått; men ingen förstår händelserna så bra som vi; tillstå bara, att ni har varit alldeles för hetsiga, och tydliggör på ett försiktigt vis detta för massorna, och vi har ett präktigt reformprogram färdigt, så att vargarna skall kunna få äta sig mätta utan att uppsluka lammen, och allting kommer att ordna sig på bästa sätt; till att börja med vore en överenskommelse i godo med bourgeoisins bättre element blott att rekommendera; slutligen blir ju också detta kommunism – den kan ju icke gestalta sig lika överallt; Italien är icke Ryssland, och vem vet förresten, vad t. o. m. i Ryssland kan bli resultatet av detta kommunistiska experiment, tillsvidare åtminstone ser man där blott kiv och slit ... Och att vår Caspari är reformist, det Vet vi mycket väl; men bolsjevismen är blott en parodi på socialism, och hur kunde den också förlikna sig vid vår gamla goda socialism? Bolsjevismen måste gå under, försök övertyga er därom, ni maximilister, och lyssna till ett gott råd. Vad revolutionen beträffar, så kan ni ju icke heller själva besluta er för densamma (och därför skall ni ha tack och beröm), och vad edra ”kommunistiska råd”, edra klasskampsorgan angår, så har ni, vill det tyckas, förståndigt nog kommit överens om att försöksvis förlägga dem till en och annan kråkvinkel, bortom all ära och redlighet och redan därigenom har ert program från Bologna strax blivit mycket bättre.”

Dylikt tal och dylikt förstörelse- och demoraliseringsarbete måste Italiens Socialistiska Parti, som enhälligt anslutit sig till III. Internationalen, nu mitt ibland sig tåla av folk, som ännu går och galler för att vara dess medlemmar! Sådant kan ett parti tåla, som vill anses för kommunistiskt och som vill leda massan till förvärligandet av de kommunistiska idealen! Och massorna? De väntar, men deras väntan blandas med otalighet, deras förtröstan på partiet vacklar, och det visar sig redan allvarliga symptom på en sådan vacklan ... Men inom partiet själv märkes nu tecken på en annalkande kris, alltmer trängande visar sig nödvändigheten att proba dess krafter, dess sammansättning och att företaga en *utrensning* ur partiet av allt sådant, som hämmar dess rörelsefrihet och undergräver dess ansvarsfulla och allvarliga arbete.

De italienska kommunisterna känner, att på detta sätt kan det icke fortgå i längden; att det hela håller på att förvandlas till ett förräderi mot massorna; att stunden är kommen, då allt starkt och rent inom Italiens Socialistiska Parti måste taga sig uttryck icke endast i ord utan

sammansluta sig omkring ett aktivt kommunistiskt program; att den stunden är kommen, då man måste göra slut på sabotaget inom partiet. Tiden är inne för ett klart och djärvt maningens rop: *den som icke är med oss, han är emot oss!*

I Italien förberedes stora och avgörande händelser. Om partiet icke visar sig vuxet dessa händelser, kommer hela ansvaret över dess eget huvud.

VITALI.

Innehållförteckning till tidskriften [Den Kommunistiska Internationalen](#)